

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
AL REPUBLICII MOLDOVA
JUDECĂTORIA CAHUL
SEDIUL CENTRAL

MD-3909, or. Cahul, str. M. Frunze 62
Tel. (299) 2-46-82

Nr. 8046
«12» 06 2024

Curtea Constituțională

mun. Chișinău, str. Al. Lăpușeanu, nr. 28

Prin prezenta, Judecătoria Cahul, sediul Central, remite în adresa Dvs, spre judecare sesizarea pârâtului, Stoian Mihail în vederea verificării constituționalității a art.4, 10, 17 a Legii nr. 1585-XIII din 27.02.1998 „Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală”, art.4, 22 și anexa nr.2 a Legii 1593-XV din 26.12.2002 „Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală”, în sensul corespunderii cu prevederile art. 36 și art.51 din Constituția Republicii Moldova depusă în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurare în Medicină către Stoian Mihail privind încasarea datoriei.

Anexă: Demers pe 3 file.

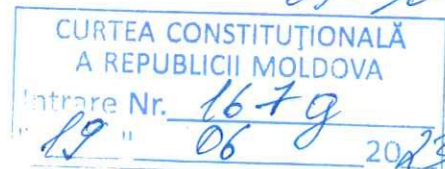
Încheiere pe 4 file.

Cu respect,
Judecătorul Judecătoriei Cahul,
sediul Central

Ex.Donea Elena

Aliona Sârbu

JUDECĂTORIA CAHUL

de la: Stoian Mihail

DEMERS

privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

Subsemnatul Stoian Mihail, în calitate de pârît prin prezentul demers

SOLICIT:

1. Admiterea demersului.
2. Inițierea procedurii controlului de către Curtea Constituțională a constituționalității art. art.4, 10, 17 a Legii nr.1585-XIII din 27.02.1998 "Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală", art.4, 22 și anexa nr.2 a Legii 1593-XV din 26.12.2002 "Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală".
3. Suspendarea procesului pînă la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Motivele demersului sunt următoarele:

În fapt, la data de 15.07.2020 Compania Națională de Asigurări în Medicină prin intermediul Agenției Teritoriale Sud a înaintat cerere de chemare în judecată privind obligarea pîrîtului de a achita în beneficiul reclamantului suma de 4465,66 lei.

În motivarea cererii apelanta a invocat că conform art. art.4, 10, 17 a Legii nr.1585-XIII din 27.02.1998 "Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală", art.4, 22 și anexa nr.2 a Legii 1593-XV din 26.12.2002 "Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală" pîrîtul StoianMihail în calitate de avocat urmează să achite prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în deplina măsură.

Consider că instanța este în drept să admită demersul, să inițieze procedura controlului de către Curtea Constituțională a constituționalității art. 4, 10, 17 a Legii nr.1585-XIII din 27.02.1998 "Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală", art.4, 22 și anexa nr.2 a Legii 1593-XV din 26.12.2002 "Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală", să suspende procesul pînă la ridicarea excepției de neconstituționalitate reeșind din următoarele motive:

Art.36 din Constitutia Republicii Moldova prevede

Dreptul la ocrotirea sănătății

- (1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat.
- (2) Minimul asigurării medicale oferit de stat este gratuit.
- (3) *Structura sistemului național de ocrotire a sănătății și mijloacele de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii organice.*

Sînt participant la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl.

Legea nr. 909-XII din 30.01.1992 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl stabilește că:

Articolul 1. *Prezenta lege apără drepturile și interesele cetățenilor Republicii Moldova, care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl, au participat la lichidarea avariei la C.A.E. Cernobîl și a urmărilor ei în zona de înstrăinare.*

Articolul 3. *Persoanele indicate în articolul 6 din prezenta lege au dreptul la supraveghere medicală (dispensarizare). Pentru asigurarea evidenței acestor persoane se creează Registrul de stat pentru evidența cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl.*

Asistența medicală și supravegherea de dispensar a persoanelor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl se desfășurează de instituțiile de ocrotire a sănătății de la locul de trai. Asistența medicală specializată pentru aceste persoane este asigurată de instituțiile de ocrotire a sănătății, a căror listă, precum și modul de acordare a asistenței medicale și de dispensarizare, sînt stabilite de organele împuternicite de Guvern.

Articolul 4. *Cetățenii Republicii Moldova au dreptul la despăgubiri pentru prejudiciul adus sănătății în urma catastrofei de la Cernobîl, la asistență medicală avantajoasă, la compensații și înlesniri pentru lucrul pe teritorii poluate cu substanțe radioactive, în condițiile acțiunii factorilor nefavorabili, provocați de această catastrofă.*

Statul garantează respectarea drepturilor cetățenilor, stabilite de prezentul articol.

Art.36 din Constituția Republicii Moldova

Articolul 51

Protecția persoanelor cu dizabilități

(1) **Persoanele cu dizabilități beneficiază de o protecție specială din partea întregii societăți. Statul asigură pentru ele condiții normale de tratament, de readaptare, de învățămînt, de instruire și de integrare socială.**

(2) Nimeni nu poate fi supus nici unui tratament medical forțat, decît în cazurile prevăzute de lege.

Din cauza înrăutățirii stării sănătății Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă al Ministerului Muncii Protecției Sociale și Familiei, în urma expertizării a stabilit că procentul păstrat al capacității de muncă constituie 40%, cauza dizabilității fiind "Boala contractată în timpul lichidării consecințelor avariei de la Cernobîl".

La data de 31.01.2014 mi-a fost eliberat certificatul de dizabilitate și capacitate de muncă (seria CN nr.056356), fără termen, fiind încadrat în grad de dizabilitate accentuat. Din cauza pierderii capacității de muncă am fost pensionat în condițiile prevăzute de lege.

Fiind încadrat în aceste categorii, participant la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl, pensionar, persoana cu dizabilități accentuate gr.II de invaliditate(dizabilitatea stabilita fara termen) în conformitate cu prevederile lit.i),j),r) alin.(4), art.4 al Legii nr.1585-XIII din 27.02.1998 "Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală", Guvernul avînd calitatea de asigurat pentru aceste categorii de persoane, mi-a fost eliberată polița de asigurare medicală **fără termen.**

Deci este evident ca art. art.4, 10, 17 a Legii nr.1585-XIII din 27.02.1998 "Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală", art.4, 22 și anexa nr.2 a Legii 1593-XV din 26.12.2002 "Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală" vine în contradicție cu prevederile art.36, art.51 din

Constituție iar verificarea constituționalității acestora nu se poate efectua altfel, decât prin sesizarea Curții Constituționale în acest sens.

Potrivit reglementarilor Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a și g) din Constituția Republicii Moldova în cazul incertitudinii privind constituționalitatea legilor,....., ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul instanței de judecată, se poate ridica excepția de neconstituționalitate.

Totodată, conform art.12/1 alin.(1) CPC “În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.”

Prin urmare având în vedere faptul că prevederile legilor sus menționate contravin prevederilor Constituției Republicii Moldova consider că instanță de judecată este în drept să ridice excepția de neconstituționalitate a art.4, 10, 17 a Legii nr.1585-XIII din 27.02.1998 “Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală”, art.4, 22 și anexa nr.2 a Legii 1593-XV din 26.12.2002 “Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală” și să sesizeze Curtea Constituțională.

În drept î-mi întemeiez demersul pe dispozițiile art.56, art.12/1 CPC al RMoldova.

Stoian Mihail /

Dosarul nr. 2-786/2020
PIGD 2-20080492-15-2-15072020

ÎNCHEIERE

7 iunie 2023

mun. Cahul

Judecătoria Cahul, sediul Central
Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
Judecător
Grefier

Aliona Sârbu
Donea Elena, Ana Porumbescu

Cu participarea:

Reprezentantului reclamantului Companiei Naționale de Asigurare în Medicină, Osadenco Evgheni
Pîrîntului Stoian Mihail

examinând cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurare în Medicină către Stoian Mihail privind încasarea datoriei-

CONSTATĂ:

La data de 15 iulie 2020, Compania Națională de Asigurare în Medicină a depus cerere de chemare în judecată către Stoian Mihail privind încasarea datoriei.

Solicită reclamantul a obliga pârâtul Stoian Mihail în beneficiul reclamantului Compania Națională de Asigurare în Medicină a sumei de 4465,66 lei ce include 4056 lei prima de AOAM pentru anul 2020 și 409,66 majorare de întârziere pentru anul 2020.

Prezent în cadrul ședinței de judecată pârâtul, Stoian Mihail a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în temeiul art. 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție prin care a solicitat transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru examinare cât și suspendarea procesului pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională.

În motivarea cererii pârâtul Stoian Mihail a indicat că, la data de 15.07.2020 Compania Națională de Asigurări în Medicină prin intermediul Agenției Teritoriale Sud a înaintat cerere de chemare în judecată privind obligarea pîrîntului de a achita în beneficiul reclamantului suma de 4465,66 lei.

Susține că conform art.4, 10, 17 a Legii nr. 1585-XIII din 27.02.1998 "Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală", art.4, 22 și anexa nr.2 a Legii 1593-XV din 26.12.2002 "Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală" pârâtul Stoian Mihail în calitate de avocat urmează să achite prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în deplina măsură.

Consideră că, instanța este în drept să admită cererea, să inițieze procedura controlului de către Curtea Constituțională a constituționalității art. 4, 10, 17 a Legii nr. 1585-XIII din 27.02.1998 "Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală", art.4, 22 și anexa nr.2 a Legii 1593-XV din 26.12.2002 "Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală", să suspende procesul pînă la ridicarea excepției de neconstituționalitate reieșind din următoarele motive.

Indică că în conformitate cu art.36 din Constituția Republicii Moldova care prevede „Dreptul la ocrotirea sănătății, (1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat. (2) Minimul asigurării medicale oferit de stat este gratuit. (3) **Structura sistemului național de ocrotire a sănătății și mijloacele de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii organice.**

Relevă pârâtul Stoian Mihail că este participant la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobil.

Astfel invocă că, în conformitate cu Legea nr. 909-XII din 30.01.1992 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl stabilește că:

Articolul 1. Prezenta lege apără drepturile și interesele cetățenilor Republicii Moldova, care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl, au participat la lichidarea avariei la C.A.E. Cernobîl și a urmărilor ei în zona de înstrăinare.

Articolul 3. Persoanele indicate în articolul 6 din prezenta lege au dreptul la supraveghere medicală (dispensarizare). Pentru asigurarea evidenței acestor persoane se creează Registrul de stat pentru evidența cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl.

Asistența medicală și supravegherea de dispensar a persoanelor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl se înfăptuiește de instituțiile de ocrotire a sănătății de la locul de trai. Asistența medicală specializată pentru aceste persoane este asigurată de instituțiile de ocrotire a sănătății, a căror listă, precum și modul de acordare a asistenței medicale și de dispensarizare, sînt stabilite de organele împuternicite de Guvern.

Articolul 4. Cetățenii Republicii Moldova au dreptul la despăgubiri pentru prejudiciul adus sănătății în urma catastrofei de la Cernobîl, la asistență medicală avantajoasă, la compensații și înlesniri pentru lucrul pe teritorii poluate cu substanțe radioactive, în condițiile acțiunii factorilor nefavorabili, provocați de această catastrofă. Statul garantează respectarea drepturilor cetățenilor, stabilite de prezentul articol.

Menționează că potrivit art.51 din Constituția Republicii Moldova „Protecția persoanelor cu dizabilități” (1) Persoanele cu dizabilități beneficiază de o protecție specială din partea întregii societăți. Statul asigură pentru ele condiții normale de tratament, de readaptare, de învățământ, de instruire și de integrare socială. (2) Nimeni nu poate fi supus nici unui tratament medical forțat, decât în cazurile prevăzute de lege.

Relatează că din cauza înrăutățirii stării sănătății, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă al Ministerului Muncii Protecției Sociale și Familiei, în urma expertizării a stabilit că procentul păstrat al capacității de muncă constituie 40%, cauza dizabilității fiind „Boala contractată în timpul lichidării consecințelor avariei de la Cernobîl”.

La data de 31.01.2014 i-a fost eliberat certificatul de dizabilitate și capacitate de muncă (seria CN nr.056356), fără termen, fiind încadrat în grad de dizabilitate accentuat. Din cauza pierderii capacității de muncă a fost pensionat în condițiile prevăzute de lege.

Fiind încadrat în aceste categorii, participant la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl, pensionar, persoana cu dizabilități accentuate gr. II de invaliditate (dizabilitatea stabilită fără termen) în conformitate cu prevederile lit. i), j), r) alin.(4), art.4 al Legii nr. 1585XIII din 27.02.1998 ”Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală”, Guvernul avînd calitatea de asigurat pentru aceste categorii de persoane, **i-a fost eliberată polița de asigurare medicală fără termen.**

Pune în evidență că, art. art.4, 10, 17 a Legii nr. 1585-XIII din 27.02.1998 ”Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală”, art.4, 22 și anexa nr.2 a Legii 1593-XV din 26.12.2002 ”Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală” vine în contradicție cu prevederile art.36, art.51 din Constituție iar verificarea constituționalității acestora nu se poate efectua altfel, decât prin sesizarea Curții Constituționale în acest sens.

Adițional relevă că, potrivit reglementarilor Hotărîrii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova în cazul incertitudinii privind constituționalitatea legilor,..., ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul instanței de judecată, se poate ridica excepția de neconstituționalitate.

Totodată, adaugă că, conform art. 12/1 alin.(1) CPC „În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.”

Prin urmare avînd în vedere faptul că prevederile legilor sus menționate contravin prevederilor Constituției Republicii Moldova consideră că instanța de judecată este în drept să ridice excepția de

neconstituționalitate a art.4, 10, 17 a Legii nr. 1585-XIII din 27.02.1998 „Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală”, art.4, 22 și anexa nr.2 a Legii 1593-XV din 26.12.2002 ”Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală” și să sesizeze Curtea Constituțională.

În cadrul ședinței de judecată pârâțul Stoian Mihail a susținut cererea înaintat pe motivele de fapt și de drept indicate, solicitând admiterea acesteia.

Prezentă în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul reclamantului Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, a fost împotriva admiterii cerereai reclamantului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, invocând faptul că este neîntemeiată.

Audiind participanții la proces, studiind materialele, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea pârâțului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Compania Națională de Asigurare în Medicină către Stoian Mihail privind încasarea datoriei din următoarele considerente.

Instanța reține că la data de 15 iulie 2020, Compania Națională de Asigurare în Medicină a depus cerere de chemare în judecată către Stoian Mihail prin care solicită încasarea datoriei.

Dat fiind faptul că, controlul constituționalității normelor de la art.4, 10, 17 a Legii nr. 1585-XIII din 27.02.1998 „Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală”, art.4, 22 și anexa nr.2 a Legii 1593-XV din 26.12.2002 „Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală”, în temeiul prevederilor art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, este de competența Curții Constituționale, precum și în virtutea prevederilor relevante din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, pârâțul, Stoian Mihail și-a expus argumentele în acest sens în sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 12¹ alin.(1) Cod de procedură civilă, În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Totodată, conform §79-80 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Conform § 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Raportând la caz, instanța consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și anume a prevederilor art.4, 10, 17 a Legii nr. 1585-XIII din 27.02.1998 ”Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală”, art.4, 22 și anexa nr.2 a Legii 1593-XV din 26.12.2002 ”Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală” care vin în contradicție cu prevederile art.36, art.51 din Constituție, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei, precum și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale pe acest obiect.

Drept consecință, ca rezultat al ridicării excepției de neconstituționalitate, instanța va dispune amânarea examinării cauzei în ordine de recurs, reieșind din dispozițiile art. 121 alin. (3) CPC, conform cărora ridicarea excepției de 3 neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Din considerentele enunțate, în conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

DISPUNE:

Se admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în temeiul art. 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție depusă de pârâtul, Stoian Mihail în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurare în Medicină către Stoian Mihail privind încasarea datoriei.

Se remite Curții Constituționale sesizarea pârâtului, Stoian Mihail în vederea verificării constituționalității a art.4, 10, 17 a Legii nr. 1585-XIII din 27.02.1998 „Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală”, art.4, 22 și anexa nr.2 a Legii 1593-XV din 26.12.2002 „Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală”, în sensul corespunderii cu prevederile art. 36 și art.51 din Constituția Republicii Moldova.

Încheierea separat nu este susceptibilă de atac.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

Aliona Sârbu